

Гісторыя без «белых плям»

Анатолий МЯСНИКОВ

УСЕВАЛАД ІГНАТОВСКИ

ЛЁС І ТРАГЕДЫЯ

(Заканчэнне. Пачацкі ў №№ 244, 246, 247, 250).

Пайшлі ў ход сумна вядомыя і потым «закрытыя» рэцэнзіі на вершы народнага песняра, асабіста на тых, у якіх ён разважаў аб суровай долі беларускага народа. Не дапамагала і гэта, і вось у ДПУ Купала прапачоваўся «выбар»: альбо падавацца быць абываўцам, альбо... у Сібірь.

Прыгнечаны такім паворотам спраў, Янка Купала піша пісьмо старшын ЦБК БССР і аднаму са старшын ЦБК СССР Аляксандру Чарэкаву: «Павяжыце старшын!»

Яшчэ раз, перад смерцю, заўважу, што я ні ў якой кантрэвалюцыйнай арганізацыі не быў і не збіраўся быць.

...Быў толькі пэтам, які думаў аб шчасці Беларусаў. Я паміраю за Савецкую Беларусь, а не за якую-небудзь іншую.

...Я вельмі прасіў быць рэабілітаваным мяне перад працоўнымі Савецкай Беларусі.

«Паміраю» — чарговая вера ў вечнае існаванне распаўсюдзілі. Папраўце ДПУ, каб не чагалаю мяно жонку. Яна таксама, як і я, ні ў чым не вінавата. Сваю бібліятэку перадаў Белдзяржбібліятэцы.

Сардэчна дзякую за ўсё тое добрае, што для мяне зрабілі партыя і Сав.улада.

Паміраю, разумеючы, што лепш смерці фізічна, чым незаслужана палітычная смерць. Верагодна, такая доля пэтам. Павесіўся Ясенін, застрэліўся Маякоўскі, ну і мне туды за ім дарога.

Шкадую толькі, што не змогу больш прымаць узяц у вайсковым будаўніцтве, якое разгарнулі партыя і Сав.улада ў БССР.

Няхай жа жыве новае творчае жыццё для шчасця ўсяго чалавецтва.

Янка Купала. Памылкі свае, тыя ці іншыя, я збіраўся выправіць, ды не паспееў.

Я.К.

Напісаўшы гэта пісьмо, Купала ўзяў вялікі пялярны нож і ўватуў яго глыбока ў свой жывот... Жонка Уладзіслава Францава была, на шчасце, дома і паспева выратаваць песняра.

Калі Янка Купала крыху ачуняў, да яго першым завітаў Усевалад Ігнатюк.

«Тэбе трэба жыць, Янка», — сказаў ён, абняўшы Купала. — Ты ж у нас, Беларусаў, адзіны! Шмат аб чым перагаварылі яны ў час таго апошняга сабачання.

Час не чакаў, і ролю ўдзяна кіраўніка «Саюза вызвалення Беларусаў» супрацоўнікі ДПУ прапавалі Ігнатюскаму. Яму належала выступіць «абываўцам» на адкрытым судовым працэсе, які быў ужо амаль поўнацэнны «падрыхтаваным».

Аб тым, што было далей, са слоў жонкі Усевалада Макаравіча Марыі Арэф'еўны расказвала ў 1944 годзе газета «Раніца», якая выходзіла за межамі нашай краіны.

«У той раніне ён чусся страшэнна знерваваным і азмучаным допытамі ДПУ. Прышоўшы да яе на кухню, ён пачаў гаварыць, што ніколі не згодзіцца на тое, што яму прапавалі. Ён прасіў, каб яна не вельмі сумавала, каб і ім што здарыцца».

— Ці ж я буду горшыя за іншыя жонкі? Куды выйшчыце цёбе, туды я. Гэта ж нам з табой не паршана, — яна ўспоміла першую, царскую ссылку Ігнатюскага (дарчына, тады, у час ссыкі ў Аляксандра (Архангелскага) губерню, ён і ажаніўся на сям'і Марыі Арэф'еўны — заўвага А.М.). — Што людзям — акія і вайна.

Прафесар пачынаў пацалаваць жонку і пайшоў да сябе ў кабінет.

Хутка пачаўся адвудзіць стрэл. Ігнатюскага ляжалі ў крыві, без паміцця, але яшчэ дыхав. Жонка кінулася да тэлефона выклікаць хуткую дапамогу. Але раней, чым хуткая дапамога, у дзяржаву з'явіўся агент ДПУ. Сэрца жанчыны не вытрымала. Яна кінулася на яго і пачала выпіваць са сваёй кватэры:

«У кабінет не кілава, кат! Прыбег чышчыца? Вон адвудзі!»

Але не з вайнай слай было выпінуць неважліва кат з кватэры. Ды я на сходах падмавілася яшчэ дадзена.

Хуткая дапамога паспева шмат пазней ад спрытных агентаў ДПУ. Яны засталіся і пасля бесперапыннага дзяржур'ю ў доме. Відаць, як непакоіла думае, што можа вывухнуць дэманстрацыя: яны ведалі, што У. Ігнатюскага высока паважалі і ў гарах любілі. Дзяля гэтага, абвешчаны спачатку, што пахаванне абудзецца а 2-й гадзіне вызначанага дня, яны загадалі выносіць цела ўжо ў 10-й гадзіне раніцы.

Па бачавых брудных вуліцах Менску, амаль бегучы, панеслі труп... І калі пазней пачалі прыходзіць людзі, прыносіць вяжкі — усё было даўно скончана...

...Яго гістарычная і навукова-тэарэтычная спадчына яшчэ доўгі час не давала спакою пэдаггікам ад савецкай і беларускай партыйнай гісторыі. І праз год, і праз два, і праз пяць гадоў пасля таго трагічнага стрэлу да прац Усевалада Макаравіча вярталіся — найперш тыя, хто пільна стаяў на варце «чысціні» айчынай гісторыі.

У 1934 годзе выдавецтва Беларускай Акадэміі навук выпусціла ў свет нааграфію В. К. Шарбавоў «Класавая барацьба і гістарычная навука на Беларусі». Імя аўтара было не новым у навуковых колах рэспублікі. Якраз у год трагічнай смерці Ігнатюскага Васіль Карпавіч Шарбавоў змяніў яго ў вышэйшай навуковай іерархіі стаў акадэмікам АН БССР. Падчас выхаду ў свет кнігі «Класавая барацьба і гістарычная навука на Беларусі» ён з'яўляўся віцэ-прэзідэнтам Беларускай Акадэміі навук і адначасова — дырэктарам Інстытута гісторыі.

Па вайсковым рахунку нааграфію «Класавая барацьба і гістарычная навука на Беларусі» называе навуковай, гістарычнай працай можна чыста ўмоўна. Бо ўсё сваё довады, пазыскі, пэмкненьні і «аргументы» аўтар скіроўвае на адно — «высветленне адносін» са сваімі пэрадыкамі па гістарычнай навуцы Беларусаў, знерас адзінваючы пры гэтым ад асноўнага закона любой навуцы: ісціна даражэй за ўсё!

У Васіля ж Шарбавоў аргумент адзіны: вывесіць на «чыстую вяду» гісторыкаў, якія былі да таго часу трывалі ахрышчаны ўжо нацдэмамі...

Ён робіць гэта самымі бруднымі і несумленнымі спосабамі і метадамі: з дапамогай падтэакі, махлярства, аплываання і г.д., і да т.п. Узгадваючы сталіншчына, Шарбавоў ніколі не быў гісторыкам і даследчыкам — ён проста адбываў падзвіжчыну на ніве гістарычнай навуцы. Аб'ектам «крытыкі», а больш дакладна — нападкам новаз'яўленага акадэміка стаў і кнізе «Класавая барацьба і гістарычная навука на Беларусі» літаральна ўсе, хто паўтараў дэсяцігоддзямі больш шчыраваў над дакументамі і матэрыяламі мінуўшчыны — як далёкай, так і самай блізкай. Гэта — Доўнар-Запольскі і Пічэта, Вальфсон і Ігнатюк, Канчар і Малеўка, Ластовіч і Цікевіч, Турк і многія іншыя вучоныя. І мажа іх Шарбавоў адной і той жа фарбай — чорнай, не бачачы (а больш дакладна — не жадаючы бачыць) у іх сваіх калег і пэрадыкаў, даследчыкаў, што пакінулі ва ўдзячнай памяці Беларусаў вялікі і адметны след, добрую спадку да сябе...

Першая атака Шарбавоў — на Доўнар-Запольскага і Пічэту, якія, як вядома, стаялі каля вытокаў Беларускай савецкай гістарычнай навуцы. «З дапамогай гэтых двух гісторыкаў» — дае ім віцэ-прэзідэнт АН БССР «сваю» характарыстыку.

І асабліва Доўнар-Запольскага групуючы сілы Беларускай нацыяналістычнай гісторыі, ствараючы каля гісторыкаў Беларусі нацыяналі-дэмакраты (так у тэкście — заўвага А.М.), выхоўваючы кадры Беларускай гісторыкаў-нацыяналістаў». І далей: «Найбольш віднымі прадстаўнікамі гэтай школы з'яўляюцца: Ластовіч, Ігнатюк, Цікевіч, Турк, Канчар, Малеўка і рад іншых. Усе гэтыя гісторыкі пачынаюць пісаць свае працы, выпускаюць свае работы, ачышчаюцца разам з актывізацыяй усяй Беларускай нацыяналістычнай кантрэвалюцыі. На гэтых работах выхоўваецца пэўная група моладзі, выхоўваюцца кадры гісторыкаў-нацдэмаў».

На, гісторычны гэта код думкі, не ўзвешаны і аргументаваны доказ сваіх канцэпцый... Хутэй за ўсё — самы звычайны данос...

І вось Васіль Шарбавоў бярэцца непасрэдна за Усевалада Ігнатюскага:

«Нацдэма-гісторыкі Ідэалізавалі мінулае, прычым у некаторых выпадках гэта Ідэалізацыя насіла жудасны характар.

Ігнатюскі, напрыклад, пісаў, што «Беларус нашага часу не можа прыбрацца так багата і цікава, як маглі прыбрацца яго продкі» (Ігнатюскі. Кароткі нарыс гісторыі Беларусаў, 1926, с. 20). Так піша Ігнатюскі аб IX і X стагоддзях у гісторыі Беларусаў, так ён піша аб тым перыядзе, калі князі і іх саваі рабабонічкі дружыны грабілі насельніцтва нааправа і палева, калі цэлыя тысячы насельніцтва пад уплывам гэтых грабавоў хаваліся ў лясках...

І вось аб гэтых князях-грабіцельнях Ігнатюскі піша ў такім, прыкладна, духу: «Шчыра працаваў князь (гэта Ізяслав Полацкі ў XI стагоддзі, — В.Ш.) да паліпашыны Полацкай тэрыторыі... Не ведаў ён праз усё сваё жыццё дагове, што такое волны час і адвечнае, і адкуль толькі ўзялося столькі паліпашнага розуму, хітраці, невычарпальнай энэргіі і жывавасці ў гэтага рабабоніка свайго старэчаснага» (Ігнатюскі, с. 29).

Гэтымі рэкамамі — а гэта і далей Шарбавоў Ігнатюскі, бадай, пераверыў лобова дэмакратычна гісторыка. Але ж гэтым літаральна праскніта ўся яго кніжка. Ідэалізаваў Ігнатюскі князёў і той лад, які існаваў у перыяд зароджэння феадальнага Ідэалізаваў ён, а і ў ім ішны гісторыкі-нацдэма, XVI стагоддзях, называючы яго «златым векам» у гісторыі Беларусаў, Ідэалізаваў ён Ідэалізаваў паноў і купецтва нахкалнт Скарыны, Ідэалізаваў і такіх Ідэалізаваў Беларускай і польскай шляхты, якім з'яўляўся Чарэкаў.

Калі Ігнатюскі пісаў: «На чале чысто-вонных стаіць адзін з выдатнейшых развучаючых нэрэў таго часу Кастусь Каліноўскі...»

Гэтым рэкамамі — Ідэалізаваў Ігнатюскі Кастусь Каліноўскі — Ідэалізаваў і польскай шляхты? Ну, хто, акрамя партыйнага гісторыка Васіля Шарбавоў, мог дадумвацца да гэтага? Ефрэсіна Палацкая, Крыла Тураўскі, Францішк Скарына, Смаліцкі для яго — марабесы і толькі, узведзеныя Доўнар-Запольскі і Пічэта, Ігнатюскі і Канчарам у рант «выдатных культурных дзеячоў». З гэтым, на думку Шарбавоў, трэба было бязлітасна змагацца...

Азікі тут, які з'яўдаўся ў гісторыі, расставіў час і адносна Полацкай, і адносна Тураўскай, і адносна Скарыны...

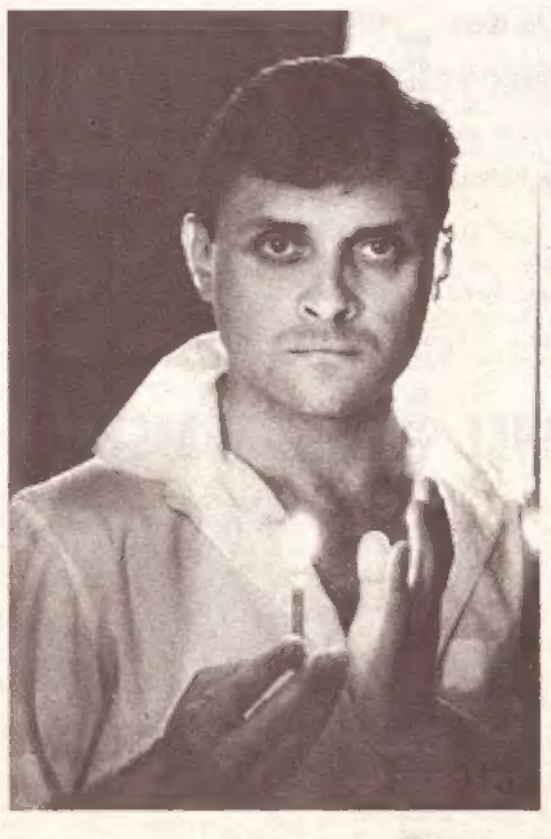
Адносна Ігнатюскага — таксама.

Зноў і зноў перавертаю радок у Беларускай Савецкай Энцыклапедыі: «...Разглядзай гістарычны падзеі з нацыяналістычным пазіцыям»... Дык з якіх, усё ж, нацыяналістычных пазіцыянальных справаў?

...Толькі ў лістапада 1990 года, амаль што з дзесяці гадоў перапаўнае кіраўніцтва Акадэміі навук рэспублікі, некаторых вядомых вучоных-грамадзянаў, «справа» Усевалада Ігнатюскага была, нарэшце, вырашана... Кампартыя Беларусаў у асобе бюро адмяноў неабгрунтавана абнававаў, знало надуманыя ярлыкі з выдатнейшага чалавека, найвысцейшага вучонага. Хоць, прынамсі, далёка не ўсе пагадзіліся з рэабілітацыяй Усевалада Макаравіча.

Адам Залескі, той самы, які з'яўдаўся гадой (9) заўважыў партыйны шток казлівуюскамі (выраз доктара гістарычных навук Уладзіміра Міхнікова) довадамі і аргументамі аб «прыналежнасці» Ігнатюскага да нацдэмаўшчыны, зноў пачаў пастаўляць у рэдакцыі газет і часопісаў свае палітычныя даносы... Дзякуй Богу, на вуліцы быў іншы час... Праўда, не абшлось без парадоксаў і ў былым «белым» партыйным доме: бюро ЦК КПБ — паставіла «адважца» У.М.Ігнатюскага ў радках КПСС з моманту ўступлення ў партыю... Даўна і здзіўляла — адначасова: аднавіла ў партыі набжожацы, кога сама ж партыя затэравала, накрывала, як кажуць у народзе, на той сцяг!

Імя і справа Усевалада Макаравіча вярнуліся народу. І ў гэтым самым вялікім прызнанне ісціны, справядлівасці. Такімі людзьмі Беларусаў павінна ганарыцца...

ТЭАТР МУЗЫЧНЫХ АСАЦЫЯЦЫЯ «МЕТАМАРФОЗЫ» самы малады сярэд творчых калектываў Мінска. У акцёрскім складзе прафесійныя майстры і студэнты Інстытута культуры. Галоўная рыса новага калектыву ў тым, што ён не чакае, пакуль дзялё будзе створана сцена. Працягваючы традыцыі беларускага вандраўнага тэатра, артысты «Метамарфозы» з лёгкасцю лускаюць у шлях, выступаюць у розных гарадах рэспублікі і за яе межамі.

Безумоўна, поспехам ачына глядзельніцкіх, створаных на песнях Ігара Талькова. Маладыя майстры здолелі ўвасобіць на сцэне сістэму філасофска-этычнай посядаў вядомага спевача, паэта, кампазітара.

НА ЗДЫМКАХ: у ролі Ігара Талькова артыст Ігар Абрамовіч; сцена са спектакля.

Яўген ПЯСЭЦКІ.

КАНФІСКАВАЦЬ,

Нішто не прадказвала бурмы той раніцай, калі народныя дэпутаты Ашмянскага раённага Савета сабраліся на сваю чарговую сесію. Відаць, у градыфіцы існаўчым рэчымчым прайшла 61 сама сесія, калі б у парадак дня не ўключылі пытанне аб колдзе выканання рашэння райвыканкома ад 27 лістапада 1990 года «Аб парадку забеспячэння кантролю на тэрыторыі раёна за вывазам прамысловых і харчовых тавараў і іншых грузаў за межы Рэспублікі Беларусаў і іх продажам у сувязі з канфіскацыяй».

КАБ ПОТЫМ «ЗАГНАЦЬ»?..

Із канфіскацыі камісій па лініі Міністэрства ўнутраных спраў, пракуратуры, дзяржаўнай падатковай інспекцыі па Гродзенскай вобласці. Аднак кропка над «і» так і не была паставлена.

Пасля таго, як чарговая скаржа І. Зянкевіча трапіла ў Кантрольную палату Рэспублікі Беларусаў, у работу ўключылі і аўтар гэтых радкоў.

І вось — сесія раённага Савета, на якой па прадстаўленню інспекцыі Кантрольнай палаты Рэспублікі Беларусаў па Гродзенскай вобласці намыхалася зняць заслоны са свайго канфіскаванага машыны.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай прададзены тавары.

У рэальным аглядзе ўнутраных спраў, напрыклад, не могуць адукаваць дакументы на затрыманне тавараў і матэрыялаў машынаўскай завадаў апошняга месяца 1990 года. Акты догледжваліся яшчэ як, у іх няярдака не ўказвалася, каму і з якой мэтай пра